

**Uchwała Nr XVI/111/2012
Rady Miejskiej w Raciążu
z dnia 4 czerwca 2012 roku**

**w sprawie Gminnego Programu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Miasto Raciąż na
lata 2012 – 2017**

Na podstawie art. 18 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) Rada Miejska w Raciążu uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Miasto Raciąż na lata 2012 – 2017, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Raciąż.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Bogusław Jeżak

Załącznik
Do Uchwały Nr XVI/111/2012
Rady Miejskiej w Raciążu
z dnia 4 czerwca 2012 roku

**PROGRAM
OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ
w Gminie Miasto Raciąż na lata 2012 - 2017**

Wstęp

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych poprzez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystywanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystywaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych.

Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi. Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Zadanie to powinno być realizowane przede wszystkim przez:

- **Wzmocnienie i wyzwolenie zasobów tkwiących w rodzinach;**
- **Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych;**
- **Poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin;**
- **Poprawę jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;**
- **Zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury gminy.**

PRIORYTETY LOKALNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

- Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin;
- Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie;
- Przygotowanie do samodzielności pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze;
- Zapobieganie bezdomności wśród pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo wychowawcze i rodziny zastępcze;
- Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży;
- Tworzenie infrastruktury instytucjonalno-organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej, włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z deficytami edukacyjno-wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie;
- Tworzenie zintegrowanych programów przeciwdziałania przemocy, deprawacji, wykołejenia i przestępczości młodego pokolenia.

DOMENA LOKALNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

FUNKCJONOWANIE RODZINY

1. Cel operacyjny:

Wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny

Zadania:

- Opracowanie raportu na temat warunków życia, rodzin oraz dzieci i młodzieży;
- Inicjowanie programów służących rozwojowi młodego pokolenia i rodziny, wzmacnianiu czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego;
- Rozbudowa zaplecza usługowego wspierającego rodzinę w wypełnianiu jej funkcji i zadań;
- Rozwijanie lokalnej infrastruktury informacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych;
- Konsolidacja podmiotów działających w społeczności lokalnej na rzecz rozwoju i funkcjonowania rodziny oraz młodego pokolenia.

2. Cel operacyjny:

Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych

Zadania:

- Organizowanie na terenie placówek oświatowych zajęć informacyjno-warsztatowych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży;
- Rozwijanie form opieki krótkoterminowej;
- Rozwijanie systemu wsparcia w kryzysie;
- Budowanie systemu wsparcia dla rodzin i edukacji dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą;
- Budowanie poradnictwa i edukacji dla rodziców służących rozpoznawaniu zagrożeń i uzależnień dzieci i młodzieży.

SYTUACJA MATERIALNA RODZIN

1. Cel operacyjny:

Poprawa standardu i jakości życia rodzin umożliwiającą realizowanie funkcji i zadań służących rozwojowi oraz osiągnięciu samodzielności, zaradności, niezależności i odpowiedzialności jej członków

Zadania:

- Diagnoza i monitoring warunków i jakości życia rodzin;
- Rozbudowa zintegrowanego systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego (wsparcie dla rodziny osoba długotrwale bezrobotną);
- Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub mieszkającymi z osobami starszymi.

2. Cel operacyjny:

Wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem

Zadania:

- Dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych;
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych.

EDUKACJA

1. Cel operacyjny:

Wzbogacanie standardowej oferty dydaktycznej

Zadania:

- Włączenie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość młodego pokolenia na problemy osób starszych i ludzi niepełnosprawnych oraz zagrożenia cywilizacyjne i zachowania prowadzące do utraty bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i socjalnego;
- Wspieranie zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia;
- Szkoła jako placówka integrująca wiedzę z różnych dziedzin; służąca wszechstronnemu rozwojowi indywidualnemu, ucząca krytycyzmu oraz angażująca i przygotowująca uczniów do rozwiązywania problemów jednostki, rodziny i społeczności.

2. Cel operacyjny:

Promocja i wspieranie uczniów uzdolnionych

Zadania:

- Wypracowanie procedury efektywnej selekcji, wyróżnienia, nagradzania, monitoringu rozwoju młodzieży uzdolnionej.

WYCHOWANIE

1. Cel operacyjny:

Wsparcie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania

Zadania:

- Rozwijanie umiejętności rodzicielskich;
- Kontynuowanie, wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży;
- Inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego;
- Wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych oraz podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego i szerszych zbiorowości;
- Inicjowanie programów informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych, metodach i technikach budowania odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną, sposobach prewencji i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

1. Cel operacyjny:

Kompensacja deficytów wychowawczych

Zadania:

- Zorganizowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem;
- Tworzenie grup wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych;
- Wspieranie grup samopomocowych i organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi;

2. Cel operacyjny:

Ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i społecznym wykluczeniem

Zadania:

- Promowanie programów dydaktycznych zajęć profilaktyczno -edukacyjno-wychowawczych z zakresu dewiacji i patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień;
- Inicjowanie programów prowadzących do redukcji czynników psycho -emocjonalnych, socjo -ekonomicznych sprzyjających marginalizacji młodzieży społecznie nieprzystosowanej;
- Powołanie zespołu interdyscyplinarnego.

SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK

1. Cel operacyjny:

Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo-rekreacyjnych

Zadania:

- Współpraca z klubami sportowymi;
- Wspieranie imprez plenerowych sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży;
- Wyrównanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej, turystycznej;
- Wspieranie stałych zajęć rekreacyjnych i sportowo-rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych;
- Wykorzystywanie bazy sportowej na cele rekreacyjne i aktywność ruchową dzieci i młodzieży;
- Wspieranie różnych form turystyki krajowej.

2. Cel operacyjny:

Promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzie

Zadania:

- Realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego;
- Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych;
- W okresie wakacyjnym zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

ZDROWIE I SPRAWNOŚĆ

1. Cel operacyjny:

Kompensowanie deficytów zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego poza pakietem ubezpieczenia zdrowotnego)

Zadania:

- Wspieranie cykliczne badań stanu zdrowia i sprawności młodego pokolenia;
- Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego(higiena, szczepienia ochronne itp.);
- Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole – wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia;
- Realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi.

2. Cel operacyjny:

Uzupełnienie opieki zdrowotnej nad dzieckiem niepełnosprawnym

Zadania:

- Monitorowanie zasięgu i rodzajów niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży oraz dostępności świadczeń i usług rehabilitacyjnych, kondycji socjalno- zdrowotnej i potrzeb niepełnosprawnej części populacji dziecięco- młodzieżowej;
- Opracowanie gminnej bazy danych dzieci niepełnosprawnych;
- Wspieranie programów rehabilitacyjnych przygotowujących młodzież niepełnosprawną do samodzielnego i niezależnego życia;
- Prowadzenie szkoleń dla rodziców na temat opieki, pielęgnacji i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;

- Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi;
- Wspieranie grup samopomocowych działających na rzecz dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi;
- Wspieranie programów sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, umożliwiających przystosowanie dzieci zdrowych do codziennego funkcjonowania z niepełnosprawnością rówieśnika.

BEZPIECZEŃSTWO – DEWIACJE – PATOLOGIE

1. Cel operacyjny:

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i społecznej pewności siebie dzieci i młodzieży

Zadania:

- Wspieranie programów ilustrujących zagrożenia współczesności i sposoby prewencji i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących odporności na manipulację grupowa, ekonomiczną;
- Promocja programów profilaktyczno- edukacyjnych realizowanych z policją.

2. Cel operacyjny:

Profilaktyka i zmniejszenie rozmiarów uzależnień

Zadania:

- Promocja programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniem, adresowanych do dzieci i młodzieży (nikotyna, alkohol, narkotyki);
- Szkolenia dla nauczycieli związane z uzależnieniami;
- Ochrona dzieci przed uzależnieniami w rodzinie.

3. Cel operacyjny:

Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży

Zadania:

- Szkolenie nauczycieli, wychowawców w kwestiach związanych z diagnozowaniem, wczesnym rozpoznaniem dewiacji i patologii wśród młodzieży oraz sposobami zapobiegania i pomocy;
- Tworzenie programów integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania dewiacjom wśród młodzieży i dzieci.

1. ZASADY OGÓLNE SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ.

- Podmiotowość rodziny, ochrona praw rodziny i praw dziecka;
- Pierwszeństwo prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie;
- Kompleksowość działań podmiotów publicznych i niepublicznych w działaniach na rzecz rodzin;
- Pierwszeństwo dziecka do ochrony i praw- zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną;

- Edukacja podstawowym warunkiem rozwoju jednostkowego i zbiorowego- priorytet dla rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności każdego dziecka; profilaktyka przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i młodego pokolenia;
- Preferowanie/ promocja rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą, opartych na subsydiarności form działania;
- Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych;
- Profilaktyka przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i młodego pokolenia.

2. GLOBALNE CELE

- Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną;
- Kompensowanie deficytów zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci;
- Promowanie modelu zdrowej rodziny styl życia);
- Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie wychowawcze dziecka oraz prewencja, redukcja, likwidacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży;
- Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwoleniu potencjału intelektualnego, twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych;
- Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, deprawacją, wykołajaniem oraz przestępczością.

Realizacja projektu odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat, a jego efekty zależą od ścisłej współpracy podmiotów, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie.

Ośrodek Pomocy przeznacza na realizację działań środki własne, a ponadto gmina ubiegać się będzie o dofinansowanie z innych źródeł.

Koordinatorami programu będą:

Pracownicy socjalni MOOPS w Raciążu, Pedagodzy Szkolni, Psycholog.

PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU

Przedstawiony program opieki nad dzieckiem i rodziną, obejmuje teren Gminy Miasto Raciąż, w którym uczestniczyć będą instytucje i organizacje, takie jak:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciążu.
2. Placówki szkolne na terenie gminy miasta Raciąż.
3. Publiczny i Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Raciążu.
4. Kościół.
5. Komisariat Policji w Raciążu.
6. Sad Rejonowy w Płońsku
7. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Płońsku
8. Pedagodzy szkolni ze szkół funkcjonujących na terenie miasta Raciąża.
9. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy miasto Raciąż.
10. Zespół Interdyscyplinarny.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Bogusław Jezak
Bogusław Jezak